

EESTI
RAHVAKULTUURI
KESKUS

Kohaliku omavalitsuse kultuurijuhtide arenguprogramm

Õppekava Kultuurikorraldus kohalikus omavalitsuses

Eesmärk

Kohaliku omavalitsuse (KOV) konkurentsivõime tõstmiseks toetada KOV kultuurivaldkonna juhtimise ja koostöövõrgustike arengut.

Õppekavarühm

Juhtimine ja haldus.

Sihtrühm

Kohalike omavalitsuste kultuurivaldkonna juhid (abivallavanem, kultuuriametnik, kultuurinõunik, kultuurispetsialist jt valdkonna eest vastutajad).

Õpiväljundid

Koolituse läbinu:

- on kursis Eesti kultuurieluga selle valdkondlikus mitmekesisuses;
- oskab välja selgitada kohalike elanike ootused kultuuritegevusele;
- analüüsib oma paikkonna kultuurisituatsiooni;
- planeerib kultuurivaldkonna tegevusi;
- tunneb kultuurivaldkonna õiguslikke ja finantseerimise aluseid;
- teab valdkonnas kehtivaid kvalifikatsiooninõudeid ja loob kultuuriasutuste töötajatele professionaalset arengut toetava keskkonna;
- arvestab oma tegevuses eesti keelest erineva emakeelega inimeste vajadustega.

Õpingute alustamise tingimused

Lühike motivatsioonikiri (kuni 4000 tähemärki), kus kirjeldatakse oma ootusi arenguprogrammile.

Õppe maht

88 akadeemilist tundi. Sellest 40 tundi auditoorset tööd, 16 tundi e-õpet; 8 tundi õppekäikudeks ja 24 tundi iseseisvat tööd.

Õppe sisu

Programm koosneb kuuest omavahel seostatud teemaplokist, kus lühiloengud vahelduvad seminari vormis toimuvate aruteludega erinevate praktikate näitel. Õppepäevade ajakavas on teemad omavahel tervikuks ühendatud, esindatud on nii riigi ametnike kui KOV praktikute seisukohad.

1. Kultuuriministeeriumi roll seadusandliku baasi loomisel, kultuuripoliitika kujundamisel ja rahastamisel (12 tundi)

Kultuuri arengukava 2030.

Valdkonnad – **arhitektuur** (ruumiotsuste kujundamise põhimõtted; riigi roll ruumiloomes, suhted KOV-de kui partneritega), **etenduskunstid** (viimaste aastate suundumused Eestis, noortele suunatud tegevused), **film ja kinolevi** (audiovisuaalse kirjaoskuse arendamine, väärtfilmikinode ja väiksemate kinosaalide tegevus ning maakinode tehniline võimekus), **helikunst** (vajaliku taristu väljaarendamine maakondades, järelkasv ja kvaliteet), **kirjandus** (loomepalgad, lastekirjanduse keskuse tegevus, milliseid teavikuid soetada jm aktuaalsed teemad) **kunst** (avalikud ehitised ja kunsti soetamine, professionaalsete näituseasutuste taristu arendamine), **kultuuriline mitmekesisus** (rahvusvähemuste kultuurielu, kaasamine, uued kultuuriteenused), **muinsuskaitse** (ehitismälestised, pühapaigad, seos turismiga), **muuseumid** (riigimuuseumid, eramuuseumid, MUIS- muuseumikogude digiteerimine), **raamatukogud** (rahvaraamatukogud kui atraktiivsed, inspireerivad ja ühistegevust soodustavad kultuuriasutused).

Iga valdkonna juures puudutatakse õiguslikku raami, riiklikke toetusmeetmeid ning lahendamist vajavaid väljakutseid riigi ja kohalike omavalitsuste koostöös (kultuuri kättesaadavus ja ligipääsetavus, digi- ja rohepööre, disain ja innovatsioon, loomemajandus, juhendajate ja eesvedajate väärtustamine jm).

2. KOV kultuurivaldkonna ülesanded, rollijaotus (14 tundi)

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muudatused.

Kultuur kohaliku arengu eeldusena (kohaliku kultuuripoliitika kujundamine, kultuurivaldkonna arenguks vajaliku taristu olemasolu ja kultuuriteenuste kättesaadavuse võrgustiku loomine).

Asutused ja institutsioonid (rahvamaja, raamatukogu, muuseum jt; kolmas sektor ja vabaühendused). Erinevad rahastamisvormid (tegevustoetus, projektitoetus, teenuse delegeerimine).

Õppekäik erinevate praktikate tundmaõppimiseks.

3. Kultuurivaldkonna juhtimine (24 tundi)

Muutuste kavandamine, trendide ja kohalike oludega arvestamine kultuurivaldkonna juhtimisel. Strateegiline planeerimine, andmeanalüüs, teenusedisain, teenuste arendusprotsess, kommunikatsioon, arengukava koostamine, kultuuriprotsesside mõju hindamine.

KOVide kultuurialane koostöö maakonnas, piirkonnas, rahvusvahelisel tasandil. KOV ühistegevus maakonna või piirkonna tasandil (märgilised sündmused jms).

4. Kultuurivaldkonna seotus teiste valdkondadega - ettevõtlus, turism, haridus, noorsootöö, sotsiaaltöö, sport, keskkond (6 tundi)

5. Rahvakultuur (6 tundi)

Laulu- ja tantsupeo protsess, vaimse pärandi tähendusest kogukonna sidustajana, rahvakultuuri toetusmeetmed, rahvakultuuri keskseltsid kui oma valdkonna võrgustiku loojad ja eestkõnelejad, valdkonnas kehtivad kutsestandardid.

6. Kultuuride vaheline kommunikatsioon (2 tundi)

Õppemeetodid

Loeng, seminar, töötuba, grupiarutelu, õppekäik, esitlus.

Õppekeskkonna kirjeldus

Auditoorne õpe toimub Eesti Rahvakultuuri Keskuse ja ühe maakonna Riigimaja ruumides, kus on sobiv keskkond ja tehnilised vahendid õppetöö läbiviimiseks. E-õpe toimub veebikeskkonnas Zoom.

Lõpetamise tingimused

Osalemine õppetöös 75% ulatuses ja hindamine läbitud.

Hindamismeetod

Arenguülesande *Kultuuriteenuste arendamine kohalikus omavalitsuses* projekti plaani esitus.

Hindamiskriteeriumid

Osaleja esitleb kursuse käigus individuaalselt läbitöötatud kultuuriteenuste arendamise projekti plaani

10 minutilises presentatsioonis tuleb esitleda järgnevat:

- Lühidalt kuni viis olulisemat järeltust/õppimiskohta, mida peale koolitust tuleks järgneva kahe aasta tegevustes arvesse võtta/rakendada.
- Õpitust-kuuldust lähtuvalt kuni kolm olulisemat fookusteemat ehk eesmärki, millega tegeleda lähema kahe aasta jooksul. Mis lahendavad kõige olulisemaid valukohti, toovad reaalseid tulemusi.
- Ülevaade konkreetsetest tegevustest, kuidas need eesmärgid kahe aasta jooksul täita

Väljastatavad dokumendid

Hindamise läbinud õppija saab Eesti Rahvakultuuri Keskuse tunnistuse, teistele väljastatakse tõend osaletud tundide ja läbitud teemade kohta.

Koolitajad

Kultuuriministeeriumi, Rahandusministeeriumi ja Siseministeeriumi esindajad, kohaliku omavalitsuse praktikud ja erakoolitajad.

Arenguprogrammi tulemus

Programmi tulemusena on osalejatel lahti mõtestatud väljakutsed kultuurivaldkonnas ja nende võimalikud lahendused. Igal osalejal valmib programmi raames arenguülesanne, milleks on tema omavalitsust puudutav projekti plaan kultuuriteenuste arendamiseks kohalikul tasandil.

Programmis osalejad kujundavad ja tugevdavad ka valdkonna koostöövõrgustikku nii teiste programmis osalejate kui programmi koolitajate näol.

Arenguprogrammi ettevalmistamise töögruppi kuulusid Eesti Rahvakultuuri Keskuse, Kultuuriministeeriumi, Eesti Linnade ja Valdade Liidu ja kohalike omavalitsuste esindajad.